

*Cuprinde-mă, clipă,
cu necuprinsul
în cuprinsul tău!*

SASHA ADA

CURCUBEU

Proză scurtă și teatru

WWW.CORESI.NET

CUPRINS

7	Crucea (nuvelă dramatică)
41	De vorbă cu Moartea (sau Întâlnire cu Dumnezeu) (schiță)
63	Din moarte moarte afli (dramă în patru acte)
65	<i>Actul I</i>
74	<i>Actul II</i>
83	<i>Actul III</i>
95	<i>Actul IV</i>
105	Existență dublă (nuvelă dramatică)
121	Moartea cerșetorilor (povestire)
137	Îmbrățișare (povestire)
155	Curcubeu (nuvelă)

CRUCEA
(nuvelă dramatică)

Știa că timpul îi storcea fiecare trezire, fiecare insomnie și fiecare adormire. Cumva lumea din afara lui se explica prin întunericul din odaia sa adâncită în amărăciunea stihială ce poate închipui liniștea-neliniștea din vina neabsolvită nicicând de orele în care a fost creată viața. Trăia deseori în zile luminoase și nu știa de calea lor viabilă, din trupul mort stăpân e doar instinctul.

Din lucrul rău făcut, socoteală rea se naște. Căci ordinea firii nu-și are locul în fapta răzvrătirii.

El știa de cunoștința sa sub denumirea de Denis. În el nu era cunoștință de astfel de lucruri care pentru ceilalți era vitală. Locuința din sufletul lui era goală de sens, era plină de sarcini absurde, rezultat al singurătății în care se cuibărea el cu voință răbdătoare. De ce-i plăcea o astfel de singurătate? De ce plânge și copilul? Ei, tocmai de aceea. Avusese și el o mamă dar îi murise. Și-acum își amintea de ea cum îi ceruse s-o conducă pe calea neagră, „Hai de mă-nsoțește, căci vreau să nu mai fiu!”. Amarnic ceas îi bătea-n piept, străin făgaș găsi în dorința nesăbuită a mamei bolnave de dorul plecării, de dorul depărtării! Și-atunci îl trase de mână și ieșiră-n noaptea rece slăvită de picăturile unei ploii necenzurate. Era și-atunci tot noapte, o noapte cu lumini artificiale și cu zgomote de mașini, era noaptea parcă a dublei sale recunoașteri:

ca om și ca suflet-spirit. De-atunci tot aștepta să piară cea de-a doua recunoaștere; să se trezească atât de ușor ca să poată lumina și stelele.

Avea obiceiul să umble noaptea pe străzi, să-și caute oboseala, poate somnul pe plaja singură și neluminată, să se arunce așa tăcut și tainic în veșnicia rece și palidă a Mării. Zărea acolo lucrurile nejustificabile, curioase, deloc nu semănau cu cele de pe nisipul aspru sau cu cele din scoici ori din cămăruța lui întunecată. Și-aceasta era fiara care-l îmblânzea și care-l răzvrătea căci n-accepta să-i fie el supusul dânzei.

★

„Cum poți cunoaște soarele în locul rece din sămânță?” Din întrebări nu aștepta răspunsuri, nu aștepta nici tăceri, el aștepta ceva mai mult: răsunetul adevărului în el. Nu-și are sensul un răspuns dacă el e dat în afară de noi, el trebuie să vibreze în conștiința noastră, mai întâi, și-apoi din ce rămâne și în minciuna realității.

Se sprijinise în coate pe marginea ferestrei, crezând că astfel dispărea din tarele realității. Și tot pentru aceasta își afunda ochii în norii depărtărilor și-n zorii negurilor. Copil fiind, cânta prin câmpurile dese tot cânturi sălbatic, deloc cu stare firească. Acum, din goana aceea nedomestică, doar fuga minții îi rămase și când și când câte-o fulgerare prin trup de cal sălbatic.

„Mă simt un bătrân cu oase tinere. Dar cât aș vrea să fiu acum în ultim ceas al vieții ca să fiu astfel, uitat de toate

aceste rosturi oarbe! Căci cine mai privește un bătrân? Cine mai crede un bătrân?”

Avea credința neîmplinirii minții precum în această lume există neîmplinire-n toate. De vreme ce ele au fost inițiate cu lipsă de credință, cu imperfecțiune omenească, nu se putea concepe o minte împlinită, o ființă unică, perfectă. O căsuță îmbâcsită de hârțoage, de idei neterminate, de culori amestecate îi vrea spațiul tânărului Denis de autoeducare nemijlocită. Când apropia mâna palidă de stilou și hârtie, ochii săi de un negru uniform, deloc stinși, rămâneau puțin închiși ca pentru rugăciune și pentru a-și ierta vina pe care-o înfăptuiește luându-și dreptul de a corecta cu minciuni scrise o lume deja formată, un cadru deja greșit. Apoi deschidea ochii mari și-și proiecta profilul slab peste sărăcia din odaie, peste masa roasă aspru de câte un șoricel mai obraznic, sigur acesta era Codiță. Ei erau singurele ființe cu care avea contact direct, un fost prieten îl părăsise și el pentru tristețea lui care pe acesta îl plictisea și-l îndepărta de această casă „blestemată” și „noptatică” cum dânsul o numea. Denis însă nu s-a supărat, era chiar eliberat de scuze, de sărăcie și de gustările pe care le cumpăra cu mari sacrificii pentru acest prieten când știa că vine. Și-acum i-au rămas doar acești șoricei nevinovați care-i rodeau nimicnicia, neputința. „De ce să nu vă primesc ca pe ultimii mei prieteni? Doar fapta voastră-i mai de seamă ca a celor grăitori conduși rușinos de simțuri pătimase și vanitoase. Din tine, Codiță, aflu lucruri mici, dar sfinte când ochii-ți mă cunosc și codița-ți mică îmi alină trupul supărat! De nu mi-ai roade atât de

des și de aspru unghiile picioarelor ca să îmi furi din sânge, mi-ai fi și mai drag. Mi-e teamă însă să nu te otrăvești cu el căci e de om și-i foc într-însul. Ia grijă!”. Doar suflet slab îi formează trupu-i lung și slab. Își trecuse mâna-i rece și îngustă prin părul negru, crescut în voie peste umeri și-atât de des și încurcat, de greu își putuse lua mâna înapoi.

„Acum – gândea el – ochiul nu-mi mai ajută să ajung din urmă sensurile mult închise de aparențe. Rămân precum mă chinuia: nelămurit și gol.” Din deznădejdea mult umilită, voința nu-i mai fu virtute, ci viciu și capriciu. În ora clară a nopții senine zări ideea. Sări ca ars din locu-i rece, își aruncă fularu-i ros între umeri, mai privi o dată-n urmă camera-i boltită de iertăciune și ieși ca fulger peste scări.

★

Răcoarea de toamnă târzie acoperă străzile cu frunze lucii și cu suspinele vântului nesigur. Din când în când câte-un copac bătrân, ucis de forța firii căci timpul un pic tot l-a iertat. Să-l uite? E posibil? Din vremurile bătrâne, firea-și învață legile moralei. Și aceasta pentru că doar ea, Natura, i-a permis să aibe loc în fruntea vieții indiferent de stare și de timp. În ciuda ei orice-am face, rămânem umiliți și obidiți.

Îi tremurau mâinile și ochii și-i strângea căci altfel lăcrimau ușor de frigul nopții. Poate c-avea emoții. Avea de fiecare dată când se-ntâlnea cu vântul și cu străzile reci și umede. Ocoli singurătatea din afară ca să o caute pe cea dintr-însul. Poate că va stăpâni odată lumina deplină sau

poate că va adormi această fire ca să creeze el o alta. Dar știe și el că-i greu să-nchizi ochii celor ce știu doar să-i deschidă. E ca și cum ar fi să-ntoarcă-ntorsul cu fața. E greu, dar nu imposibil. Oricum, nici plan n-avea. Decurg așa cum sunt din el, nici n-ar putea fi altfel. Căci totul s-ar șterge atât de ușor de pe fața realității...

Își aruncă în mers capul peste spate ca să-ndepărteze cârlionții aspri de pe umeri, îl stinghereau. Mergea ca omul fără rost, mergea pentru a merge. Din pasul lui se ghicea rostul naiv al minții ascunse dar nepătrunse de omenesc. Parcă-ar fi altceva, dar om nu. Orice-altceva. Nu își strângea umerii de frig, nu se-ngrijea de pasul regulat sau de privire ordonată. Știa că sensul e mult mai fragil și mai căpătuit ca forma lui. Ghicea din mers pietrele ce-și aveau dorința să-l oprească, să-l lovească. Sunt tari, sunt reci, sunt goale, dar nu-s moarte.

„De ce nu-s toți cei mulți și-asemănători acuma ca și ieri ziua? Ce diferență poate fi? Eu sunt acum ca și cel de ieri. Dacă-s și ei așa de ce nu sunt acum pe-aici?”

Obiectul revoltei sale refuza să devină subiect. Nu se amăgea. Știa că nu-i amăgire. Cunoștea atât de bine această minciună... Fusese întoarsă în toate colțurile limitei sale, fusese hrana lumii sale și panica groazei lui. A fost; din ea acum nu mai credea nimic, prefera să rămână nehrănit. O înlocuia cu-alte otrăvuri, cu ceva. Nimicul nu se oprea ca să-l mulțumească. De fapt, nicicând n-a cunoscut această fadă mulțumire. În nimic. Nici n-o credea adevărată. Tăcerea și întunericul purtase pe-acest nefericit pe calea gloriei sale, pe

făgașul regăsirii sale. O lumină păcătuia când lua avânt în mintea lui și-i ordona astfel o rațiune demnă și nu pe cea împrăștiată de până atunci. Se-apropia, știa și el că se apropia, doar asta vruse mereu: să se apropie, să se apropie. Și niciodată până acum nu reușise, nu știuse cum s-o facă. De cum îi zărea fața, o scăpa în învălmășeala, în negura conștiinței sale. Și-aceasta pentru că din judecata sa nu aștepta nimic. Și când voință nu există, nici întâmplare, topea lumina dimineților în gânduri închise, amărâte.

Era sfârșitul acestei nopți, la răsărit se întrezărea o luminiță roșiatică pe un cer cristalin. Sfârșitul lua sfârșit ca să fie reluat după 24 ore. Așa era legea pe-atunci. A ajuns în el războiul cu nu este, cu ceea ce nu poate fi și-a ajuns și în imaginea de-nceput a Cimitirului. Toate aceste începuturi pentru că s-a născut și devenirea pe lângă celelalte neînțeleșuri fără grai. Se opri un moment ca să privească întregul acestui neam otrăvit și pierit sub forțele morale ale firii. Simțea cum se desprinde de el ceva, era un ceva dureros, era pata care-i întregea vina, care-l singulariza.

„Purtați cu voi sorocul unui neam. De ce din vina voastră n-ați făcut împăcare? Sub bazarul culcușului vostru rece și murdar, coaceți idei moarte și fapte mai înflăcărate ca cele vii. Și totuși...” Își terminase gândul și prinse a plânse ca ploaia când se supără Natura pe oameni de relele destinului lor. Ochii uscați atâta vreme se jucau acum cu lacrimile fierbinți, se jucau de-a v-ați ascunselea, iar el nu știa că jocul nu e numai pentru copii, că el își are partea de adevăr în cursul întreg al vieții unui muritor. Să fie crucile acelea

lemnoase de vină? Sau mormanele de vise-amare (morți) care veghează în pământul greu ceea ce nu-i posibil peste el? Ce-i pasă lui de toate-acestea? E om și plânge ca un om. Atât! De-atunci când îi fu răpită de noaptea plângăcioasă, mama, ochii lui uitară lacrima, o uitară sau o ocoliră. Era ceva și-aceasta. Orice-i ceva. Numai că acest ceva nu se oprește la atât. Și de aici pornește comedia, comedia eroilor tragici. E zâmbet, e răs, dar este și grotesc, e și penibil. Cât se adună toate-n fuiorul timpului...

De-acum se luminase ușor, timid cum învățaseră zorii de la lună. Denis observă cu disperare că nu e singur viu pe-acolo. Un trup micuț, îndoit peste-un mormânt de piatră rece, își tăcea durerea, își durea tăcerea, cea aparentă căci cea profundă e numai valuri, numai zbucium, numai cenușă. Stătu de uimire își șterse cu podul palmei ude lacrimile obraznice din ochi și-atunci simți cum îl cuprinse rușinea. Rușinea de el, rușinea de acel timp mic și-ndoit, rușinea de zorii dimineții și rușinea de cruci și morminte. De ce să uite că suferința nu-i a lui de fapt? De ce să plece astfel rușinat? doar astfel nu va fi-nțeleș de noapte, de cea în care se complace atât de-adânc și cea care l-a lăsat orfan. Ce e-nțeleș, de fapt? O piedică pentru conștiință, un mormânt al unui mâine început, o piatră spartă peste ființe. Ce să pricepi de aici? Dar nici să torci zile și nopți focuri nestinse, lumi necuprinse!

Când se-apropie mai bine de acea ființă, care nu făcu nicio mișcare, continuă să spulbere credința vie în lumea tăcerilor și durerilor sale, observă că-i îmbrăcată sărac, cu o bluziță mai lungă decât îi trebuia, subțirică, da, era o fetiță